

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας
και Οικονομικών

Γενική Γραμματεία ΕΣΠΑ

Γεν. Διεύθυνση Στρατηγικής, Σχεδιασμού & Εφαρμογής ΕΣΠΑ
Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Σχεδιασμού,
της Αξιολόγησης και της Εφαρμογής (ΕΥΣΣΑΕ)

Κ.Ε.Δ.Ε.

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΑΡ. ΠΡΩΤ.: 4278_2024

ΗΜΕΡ.: 22/10/2024

Ταχ. Δ/ση: Μητροπόλεως 3, 5ος όροφος,
105 57, Αθήνα
Πληροφορίες: Κων/νος Βλάχος
Τηλέφωνο: 210 3726000
Email: eyssae@mou.gr,
ggde.espa@minfin.gr

Προς: Πίνακας αποδεκτών

Θέμα: «Πρωτοβουλία GReco Islands του ΕΣΠΑ 2021-2027»

Σχετ:

Αξιότιμες/οι κ.κ. Δήμαρχοι,

Στο πλαίσιο των στόχων που έχει θέσει η Ελλάδα για μία ανθεκτική στις κρίσεις και βιώσιμη ανάπτυξη για όλους τους πολίτες της. Ειδική μέριμνα και ευαισθησία αφιερώνει στον ευάλωτο νησιωτικό χώρο. Η Γενική Γραμματεία ΕΣΠΑ προωθεί ειδικές επενδύσεις στο νησιωτικό χώρο σε υποδομές, μικρομεσαίες επιχειρήσεις, θέσεις εργασίας, πρόσβαση σε υπηρεσίες, κλπ, μέσω των Προγραμμάτων του Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2021-2027.

Ειδικότερα όμως, η απόφασή μας για την υλοποίηση της στρατηγικής πρωτοβουλίας «GReco Islands» του ΕΣΠΑ 2021-2027, συμπυκνώνει το όραμά μας για τα ελληνικά νησιά του αύριο, ως σύμβολο βιώσιμης ανάπτυξης, που αντιμετωπίζει ολιστικά τις κύριες προκλήσεις του νησιωτικού χώρου. Οι στρατηγικοί στόχοι καλύπτουν τομείς, που θεωρούνται κρίσιμοι για τη βιωσιμότητα και ανθεκτικότητα των νησιών και η επίτευξή τους από μια νησιωτική οντότητα θα επιβραβεύεται με την απόδοση του σήματος «GReco Island». Έτσι, επιδιώκουμε τη διαμόρφωση μιας νέας ταυτότητας στα νησιά, η οποία θα είναι σε θέση να ενισχύσει τα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματά τους και να δημιουργήσει μια ευρύτερη αναπτυξιακή δυναμική.

Η συγχρηματοδότηση των παρεμβάσεων της πρωτοβουλίας GReco Islands προβλέπεται να προέλθει κατ' αρχάς από δυο εθνικά Προγράμματα: α) «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» (ΠΕΚΑ) με προϋπολογισμό 100 εκατ. ευρώ, και β) «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» με προϋπολογισμό περίπου 55 εκατ. ευρώ. Περαιτέρω, αναμένεται και η συμβολή των Προγραμμάτων των τριών Περιφερειών Βορείου Αιγαίου, Νοτίου Αιγαίου και Ιονίων Νήσων με δράσεις που θα συμπεριληφθούν στην πρωτοβουλία. Η πρωτοβουλία θα υλοποιηθεί σε πρώτη φάση στα μικρά νησιά των Περιφερειών Βορείου Αιγαίου (ΒΑ), Νοτίου Αιγαίου (ΝΑ) και Ιονίων Νήσων (ΙΝ) με μόνιμο πληθυσμό από 100 έως 3.500 κατοίκους (περιλαμβανόμενων και

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

κάποιων μικρότερων που αποτελούν ενιαίο χώρο – σύμπλεγμα). Καθώς, η πρωτοβουλία GReco Islands αποτελεί εθνική προτεραιότητα, με μακροπρόθεσμους στρατηγικούς στόχους που περιλαμβάνουν αντίστοιχου χαρακτήρα και σημασίας επενδύσεις, καθίσταται αναγκαία η αξιοποίηση πόρων και από άλλες χρηματοδοτικές πηγές, γεγονός που προϋποθέτει έναν αρκετά ευρύ αλλά παράλληλα συνεκτικό σχεδιασμό, απαιτητικό συντονισμό και στενή συνεργασία όλων των επιπέδων διακυβέρνησης.

Επιτρέψτε μου να περιγράψω συνοπτικά πιο κάτω τη δομή διακυβέρνησης και το πλαίσιο του σχεδιασμού υλοποίησης της πρωτοβουλίας GReco Islands του ΕΣΠΑ 2021-2027, καθώς και τον τρόπο που καλείστε να συμμετέχετε σε αυτήν.

Η διακυβέρνηση της πρωτοβουλίας GReco Islands πραγματοποιείται από θεσμοθετημένη Επιτροπή Καθοδήγησης (ΕΚ) με επικεφαλής τη Γενική Γραμματέα ΕΣΠΑ (ΓΓΕΣΠΑ) και την συμμετοχή συνολικά οκτώ Γενικών Γραμματέων από τέσσερα Υπουργεία (δύο από το Υπ. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών (ΥΠΕΘΟΟ), τρεις από το Υπ. Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ), δύο από το Υπ. Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (ΥΝΑΝΠ), και έναν από το Υπ. Τουρισμού (ΥΠΤΟΥΡ)), τριών Περιφερειαρχών (ΒΑ, ΝΑ, ΙΝ) και του Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης. Κατ' αναλογία ο επιχειρησιακός συντονισμός των αποφάσεων της Επιτροπής Καθοδήγησης πραγματοποιείται από Επιτροπή Συντονισμού αποτελούμενη από υπηρεσιακούς εκπροσώπους των μελών της ΕΚ.

Τα επιμέρους στοιχεία σχεδιασμού της πρωτοβουλίας συνδιαμορφώνονται με συντονισμένο τρόπο μέσω αμφίδρομης προσέγγισης «από τα πάνω προς τα κάτω» (στρατηγικές κατευθύνσεις) και «από τα κάτω προς τα πάνω» (τοπικός σχεδιασμός δράσεων), στο πλαίσιο της αρχής της εταιρικής σχέσης και της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης. Έτσι, έχουμε αναλάβει σε πρώτη φάση σε κεντρικό επίπεδο μια σειρά από σημαντικές δράσεις σχεδιασμού όπως οι ακόλουθες:

Κατάρτιση Χάρτας GReco Islands. Σκοπός της Χάρτας είναι να καθορίσει με σαφήνεια τους κλιμακούμενους στόχους σε κρίσιμους τομείς που πρέπει να επιτυγχάνονται προκειμένου να απονέμεται το σήμα «GReco Island» σε κάθε νησί που επιθυμεί να επιχειρήσει αυτή τη μετάβαση, ανεξάρτητα από τις πηγές χρηματοδότησης. Επιπλέον, η Χάρτα θα καθορίζει τους αρμόδιους φορείς, τα συγκεκριμένα πρότυπα και τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται, καθώς και τα συστήματα διαχείρισης που πρέπει να εφαρμόζονται από τις αρχές των νησιών GReco, κ.λπ. για τη διαδικασία επαλήθευσης και την περιοδική επανεπικύρωση των σημάτων. Πρόθεσή μας είναι, **αφού οριστικοποιηθεί η Χάρτα λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα σχετικής διαβούλευσης με όλα τα εμπλεκόμενα μέρη περιλαμβανομένων και εσάς ως άμεσα ενδιαφερόμενων**, να επικυρωθεί από την Επιτροπή Καθοδήγησης και στη συνέχεια να θεσμοθετηθεί με έκδοση Κοινής Υπουργικής Απόφασης. Αυτό κρίνεται απαραίτητο ώστε αφενός οι τοπικές αρχές και οι κοινότητες να γνωρίζουν εκ των προτέρων όλες τις παραμέτρους και προϋποθέσεις που απαιτούνται για να καταστεί ένα νησί GReco, αφετέρου να δίνεται η απαραίτητη εγκυρότητα στη διαδικασία και το αποτέλεσμα της απόκτησης του σήματος. Έτσι, θα εξασφαλίζεται η αξιοπιστία του σήματος, αφού η επίτευξη των στόχων θα μπορεί να επαληθεύεται από όλους τους ενδιαφερόμενους και κυρίως από τους επισκέπτες με τον αναμενόμενο θετικό αντίκτυπο στην ελκυστικότητα των νησιών.

Εκπόνηση Master Plan. Παράλληλα με την κατάρτιση της Χάρτας, εκπονείται ένα γενικό αναλυτικό σχέδιο (Master Plan) που επικεντρώνεται στα νησιά της πρώτης φάσης της πρωτοβουλίας που αναφέρθηκε ανωτέρω. Το Master Plan αφορά κυρίως στην αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης σε σχέση με τους τομείς της πρωτοβουλίας, στον προσδιορισμό των απαραίτητων τύπων δράσης με προτάσεις για τις κατάλληλες διαθέσιμες τεχνολογίες και στον εντοπισμό των αναμενόμενων εμποδίων και δυσκολιών που πρέπει να διευθετηθούν για την ομαλή και απρόσκοπτη εφαρμογή των τοπικών σχεδίων δράσης και την κατάθεση προτάσεων για την αντιμετώπισή τους. **Αναλυτικότερη ενημέρωση για το περιεχόμενο του**

Master Plan και ανταλλαγή απόψεων θα πραγματοποιηθεί από την ομάδα εμπειρογνομόνων, στο πλαίσιο των προβλεπόμενων δράσεων διαβούλευσης για τις οποίες θα ειδοποιηθείτε σχετικά.

Δράσεις διαβούλευσης. Μια από τις σημαντικότερες δραστηριότητες και κρίσιμος παράγοντας επιτυχίας για την πρωτοβουλία και ιδίως για την ενεργοποίηση των τοπικών κοινοτήτων είναι οι δράσεις επικοινωνίας, διαβούλευσης και κοινωνικού διαλόγου με τη συμμετοχή όλων των επιπέδων διακυβέρνησης, των εμπλεκόμενων φορέων και των τοπικών κοινωνιών. Οι δράσεις αυτές αποσκοπούν στην κατανόηση και υιοθέτηση των στόχων GRECO Islands, των απαιτήσεων της μετάβασης των νησιών, των αναμενόμενων οφελών και στην εξασφάλιση της διαφάνειας των διαδικασιών. **Η στήριξη αυτής της διαδικασίας από την πλευρά σας είναι καθοριστικής σημασίας για την ευαισθητοποίηση των τοπικών κοινωνιών, ώστε να επιτευχθεί κοινή αποδοχή, ενεργός στήριξη της πρωτοβουλίας και δημιουργία αίσθησης «ιδιοκτησίας» των παρεμβάσεων και για αυτό θα ήθελα να σας παρακαλέσω να ανταποκριθείτε θετικά στις σχετικές προσκλήσεις συμμετοχής που θα σας απευθύνουμε.**

Οδηγός εφαρμογής Τοπικών Σχεδίων Δράσης. Τέλος, ετοιμάζουμε έναν οδηγό για την ενίσχυση της επιχειρησιακής ετοιμότητας των υποψήφιων νησιών GRECO με κατευθυντήριες γραμμές, μεθοδολογίες και προδιαγραφές για την εκπόνηση των αναλυτικών τοπικών σχεδίων δράσης, τις τοπικές δράσεις διαβούλευσης και κοινωνικού διαλόγου με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων, κ.λπ. με συνεκτικό και χρηστικό τρόπο στους ενδιαφερόμενους. **Αναλυτικότερη ενημέρωση για το περιεχόμενο του Οδηγού θα λάβετε στο πλαίσιο των δράσεων ενημέρωσης-ευαισθητοποίησης και διαβούλευσης που θα οργανώσουμε.**

Τοπικά Σχέδια Δράσης

Με την ολοκλήρωση του κεντρικού σχεδιασμού, δηλαδή του Master Plan, της Χάρτας και του Οδηγού, θα ακολουθήσει ο **αναλυτικός σχεδιασμός με την εκπόνηση τοπικών σχεδίων δράσης που θα αναλάβουν οι δικαιούχοι των υποψήφιων νησιών GRECO.** Τα Τοπικά Σχέδια Δράσης θα πρέπει να περιλαμβάνουν λεπτομερείς περιγραφές έργων με προϋπολογισμό ανά πηγή χρηματοδότησης και χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, καθώς και οτιδήποτε άλλο ορίζεται στον οδηγό εφαρμογής. Επιπλέον, τα τοπικά σχέδια δράσης θα πρέπει να συνοδεύονται από έκθεση ωριμότητας των προτεινόμενων έργων και δήλωση δέσμευσης των δικαιούχων για την υλοποίηση του σχεδίου και τη λειτουργία των έργων. Στη δήλωση θα πρέπει να τεκμηριώνεται ο βαθμός επάρκειας και διοικητικής ικανότητας των δικαιούχων ΟΤΑ για το σχεδιασμό, την υλοποίηση και τη λειτουργία των έργων μέσω συνημμένων Μνημονίων Συνεργασίας/ Προγραμματικών Συμβάσεων (όπου ενδείκνυται).

Η εκπόνηση των τοπικών σχεδίων δράσης αναμένεται να ξεκινήσει ύστερα από σχετική πρόσκληση που θα σας απευθυνθεί στις αρχές του 2025, συνοδευόμενης από σχετικές οδηγίες αναφορικά με το περιεχόμενο, τις προθεσμίες, τις διαδικασίες αξιολόγησης, την πιθανή χρηματοδοτική στήριξη, κλπ.

Οι παραπάνω δράσεις αποτελούν ένα στιβαρό πλαίσιο ορισμού των GRECO Islands το οποίο θα παρουσιαστεί και συζητηθεί σε τεχνικές συναντήσεις που προγραμματίζονται στο εγγύς μέλλον και για τις οποίες θα ειδοποιηθείτε καταλλήλως. Ειδικότερα όμως **θα ήθελα να επισημάνω την επίσημη εκδήλωση ενημέρωσης και ανταλλαγής απόψεων που προγραμματίζουμε για τις 30 Σεπτεμβρίου 2024 στην Κέρκυρα για την οποία θα λάβετε σχετική πρόσκληση και προσδοκώ στη συμμετοχή σας.**

Έχοντας την πεποίθηση ότι η πρωτοβουλία GReco Islands αποτελεί το κλειδί για τη βιώσιμη ανάπτυξη των νησιών μας και εκφράζει το κοινό μας όραμα, σας καλούμε να στηρίξετε μαζί μας αυτή την φιλόδοξη προσπάθεια συμβάλλοντας με την ενεργό συμμετοχή σας και τη διατύπωση των απόψεων σας στις διαδικασίες διαβούλευσης του Master Plan και της Χάρτας, κινητοποιώντας και ευαισθητοποιώντας τις τοπικές σας κοινωνίες ώστε να στηρίξουν την πρωτοβουλία (κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση) και να την κάνουν κτήμα τους, αντιλαμβανόμενοι τα πολλαπλά οφέλη που θα προκύψουν για τον τόπο τους και θα απαντούν στις πραγματικές ανάγκες του νησιού τους.

Με εκτίμηση,

Η Γενική Γραμματέας ΕΣΠΑ

Βασιλική Παντελοπούλου

Κοινοποίηση:

- 1) Γρ. Γενικού Γραμματέα Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας
- 2) Γρ. Γενικού Γραμματέα Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας
- 3) Γρ. Γενικού Γραμματέα Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας
- 4) Γρ. Γενικού Γραμματέα Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής
- 5) Γρ. Γενικού Γραμματέα Ναυτιλίας και Λιμένων του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής
- 6) Γρ. Γενικού Γραμματέα Τουριστικής Πολιτικής και Ανάπτυξης του Υπουργείου Τουρισμού
- 7) Γρ. Περιφερειάρχη Βορείου Αιγαίου
- 8) Γρ. Περιφερειάρχη Νοτίου Αιγαίου
- 9) Γρ. Περιφερειάρχη Ιονίων Νήσων
- 10) ΕΥΔ ΠΕΚΑ&ΠΟΛΠΡΟ
- 11) ΕΥΔ Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση»
- 12) ΕΥΔ Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο»
- 13) ΕΥΔ Προγράμματος «Νότιο Αιγαίο»
- 14) ΕΥΔ Προγράμματος «Ιόνια Νησιά»

Εσωτερική Διανομή:

- 1) Γρ. Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, κου Κ. Χατζηδάκη
- 2) Γρ. Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, κου Ν. Παπαθανάση
- 3) Γρ. Γενικής Γραμματέως Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ), κας Β. Παντελοπούλου
- 4) Γρ. Γενικού Γραμματέα Διαχείρισης Τομεακών Προγραμμάτων Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης, Ταμείου Συνοχής και Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, κου Γ. Ζερβού
- 5) Γρ. Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, κου Π. Καλλίρη
- 6) Γρ. Γενικής Διεύθυνσης Στρατηγικής, Σχεδιασμού και Εφαρμογής ΕΣΠΑ
- 7) Γρ. Γενικής Διευθύντριας Θεσμικής και Επιχειρησιακής Υποστήριξης ΕΣΠΑ, κας Ζ. Γεωργοπούλου
- 8) Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Σχεδιασμού, της Αξιολόγησης και της Εφαρμογής (ΕΥΣΣΑΕ)
- 9) Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Δράσεων Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΥΣΕΚΤ)
- 10) Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού των Περιφερειακών Προγραμμάτων (ΕΥΣΠεΠ)
- 11) Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης και Πληροφοριακών Συστημάτων (ΕΥΘΥΠΣ)
- 12) Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων (ΕΥΚΕ-ΧΕ)
- 13) Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων» (ΕΥΤεΒο)
- 14) Ειδική Υπηρεσία Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

